

Åsa Romson: Sensommartal 2015

Talare

Åsa Romson
Språkrör

Datum

9 september 2015

Plats

Uppsala

”Där gick små barn, en liten pojke i alldeles för stora gummistövlar och andra, som inte hade några skor alls. Utmattade travade de på så gott de kunde.” – Så rapporterade radion förra veckan från Ungern där flyktingar, en del barn, som kommit till Europa fick söka sig vidare till fots eftersom de inte var välkomna. Det är så ofattbart att detta händer. Att mitt i den fruktansvärda berättelsen om krig, våld och förtryck som nu drabbar så många män, kvinnor och barn, en berättelse nog så smärtsam att lyssna till från någon som kommit fram till tryggheten men som nu berättas invid en mur eller stängsel som stänger flyende ute och nekar dem skydd. Ett skydd som världens länder lovat de ska ge. Ett skydd som varje mänskligt hjärta förstår är rätt. Det går inte att se bilder på ett dött barn som spolats upp på stranden utan att gråta. Att människor som inte vill annat än att söka ett liv där deras barn kan växa upp drunknar eller kvävs i lastbilar på väg till ett Europa där flera länder gör allt för att stänga flyktingar ute – det är så fel. Människor som upplevt de mest fasansfulla krig och den mest fasansfulla flykt måste i Europa idag mötas med erbjudande om skydd och en fristad, precis som det sägs i alla fina internationella avtal. Att neka flyktingar lagliga vägar och en mänsklig asylprocess göder bara människosmugglarna, de som säljer ranka båtar och lastutrymmen där luften tar slut. Det är inget annat än en skam för Europa. Men mitt i denna skamlöshetens ordning finns nu många som ställer sig upp och visar medmänsklighet. Engagemanget för att konkret hjälpa anländande flyktingar är starkt, i Europa och också här i Sverige. Det gör mig faktiskt hoppfull. I Sverige är det inget nytt att visa solidaritet och välkomna människor som flyr och barn som söker trygghet. Chilensarna som flydde undan diktaturen, bosnierna som flydde Balkankriget, listan kan göras lång på människor som flytt och nu är en del av Sverige. När mina föräldrar växte upp hade svenska familjer öppnat sina hem för de över 70 000 finska krigsbarn som kom till Sverige. Nu när min son växer upp tar Sverige hand om barn från dagens krig. Barn som alla förtjänar att få växa upp i trygghet. Nu ser vi det svenska civila samhället kanalisera kraften i medmänskligt engagemang. Ensamkommande barn och ungdomar i Vimmerby

möts av idrottsföreningen som aktivt guidar dem in i verksamheten, som fixat ett prylbytarsskåp så att alla ska kunna få utrustning, och som gett alla lagkaptener nya armbindlar, med Vimmerby IF:s logga och budskapet ”Kapten för mångfald”. På flera tågstationer i Sverige organiserar just nu frivilliga välkomnande av flyktingar med mat och kläder. Och sedan i helgen har också flera manifestationer för ett mänskligt flyktingmottagande samlat stora skaror, i Stockholm, Malmö, Göteborg och igår här i Uppsala. Det visar på kraften i det medmänskliga engagemang som finns. Vi kan alla dra på oss lagkaptensbindeln och bli lagspelare för mångfald och för medmänsklighet! Grunden för ett mänskligt och värdigt mottagande bygger inte på frivilligarbetet utan på en fungerande asylprocess, fungerande skolor och fungerande arbetsmarknad. Och här måste vi tala klarspråk. Europa sviker idag sina löften om att ge flyktingar skydd. Punkt nummer ett är att ge människor chansen att söka asyl. Denna rätt ska inte villkoras av en illegal och bokstavligen livsfarlig väg in i Europa. Sverige talar klarspråk. Vi föreslår som en viktig åtgärd att FN:s flyktingorgan får göra lagliga vägar in i EU. Jag hoppas Stefan Löfvens samtal med de andra EU-ledarna gör att hela EU ser sitt humanitära ansvar och ställer upp för flyktingar på samma sätt som så många medborgare nu gör. Vi i Sverige måste också stärka förutsättningarna för ett bra mottagande och svara upp med det stöd som kommuner, skolor och företag ser behövs för att etableringen ska förbättras. Snabbare tillgång till svenskundervisning, snabbare matchning av alla de redan yrkeskunniga till arbetsgivare som idag saknar personer att anställa, det är två viktiga områden som regeringen nu stärker. Sverige har styrkan idag, liksom vi visat många gånger förr, att bygga ett fungerande samhälle, genom civilsamhället, skolan och arbetsmarknaden. Det synsätt Tysklands förbundskansler Angela Merkel ser på saken gäller även Sverige: ”Kunde vi rädda bankerna kan vi rädda flyktingarna.” Sverige ska vara ett bra land att komma till, och det kan vi vara! Efter denna långa inledning om den fråga som med rätta upptar mycket tid just nu vill jag tala ett par andra frågor så här innan den politiska hösten drar igång... Det är dags att kavla upp ärmarna för en ny termin. Roligt att få göra det här hos er i Uppsala! Jag älskade de där första dagarna på en ny termin på universitetet, alla nya intryck; börja läsa om den nya kursen, träffa nya forskare och lärare, börja leta efter nya böcker... Att stå inför nya kunskaper är spännande men också krävande: det kräver nyfikenhet på det som är komplicerat och utmanar tidigare föreställningar. Det gäller inte bara studenter utan oss alla. Sverige har många utmaningar, en arbetsmarknad som behöver inkludera fler, en skola där varje elev behöver bli sedd och klimatförändringar som behöver stoppas. Det är stora utmaningar och kan

kännas förlamande, men det finns också mycket kunskap om hur dessa utmaningar kan vändas till möjligheter. Det gäller att våga se det. Låt mig berätta om en person som vågat vara nyfiken och funnit möjligheter...1971 i Sydafrika föds en liten pojke som heter Elon Musk och vars nyfikenhet är som många barns omätlig. När han börjar fyran har han läst ut alla böcker i biblioteket och börjar istället ta sig själv till bokhandeln om eftermiddagarna. Ibland blir han utkörd av personalen men oftast låter de honom sitta där. Och vår lille kille började ställa frågor. På en lektion väcker han plötsligt stor uppmärksamhet genom att ifrågasätta fossila bränslen till förmån för solenergi. Han studerar fysik och ekonomi och det som följer är historieskrivningen om den entreprenör som nu tar över tronen efter Steve Jobs som en av världens främsta. Elon Musk har drivit fram Tesla Motors att bygga världens mest attraktiva elbilar och storinvesterat i laddinfrastruktur, solenergi och batteriteknik. Tekniker som tillsammans nu revolutionerar hela energisektorn. Frågorna i skolan gav viktiga svar för hela utvecklingen mot ett klimatsmart samhälle. På samma sätt kanske några av morgondagens samhällslösningar upptäcks just nu här i Uppsala. Det är så uppenbart att byggandet av kunskap är i centrum för varje modernt och framgångsrikt samhälle! Därför är det viktigt att Sverige fortsätter satsa på att vara en ledande kunskapsnation och inte går vilse i föreställningar om låglönejobb. Regeringen bygger ut högskolan med över 14 000 permanenta platser, stärker kvalitén och satsar på de unga forskarna, de som är universitet och högskolornas motorer, de som bygger morgondagens kunskap. Vi vill bredda rekryteringen till högskolan. Det ska inte vara bakgrund eller bostadsort som avgör studierna. Företag över hela landet måste få tillgång till kvalificerad arbetskraft. Det är så vi får hela Sverige att leva och utvecklas! Just nu när det finns över 90 000 lediga jobb är det uppenbart att kompetensutveckling är en nyckel för att fler ska gå vidare i yrkeskarriären och fylla dessa vakanser. Därför satsar regeringen på utbildning som kopplar till yrkeslivet. En förutsättning för att lyckas med högre utbildning är en bra start. Mer tid med kvalificerade lärare i skolan är nyckeln till hur elever i olika åldrar får bäst stöd. Därför investerar regeringen kraftfullt i lärare och deras fortbildning, från förskola till gymnasiet och vuxenutbildningen. Utbildning är den smartaste framtidsinvestering ett land kan göra. Vi behöver stå starka, nyfikna och kunniga inför framtiden. Det är dags att satsa på våra barn och unga, våra framtidsföretag och våra nyfikna forskare! För mig har politiken aldrig varit en arena att säga enkla saker. Med miljö- och klimatfrågor är det uppenbart. Problemen är komplexa och lösningarna bygger på bred kunskap. Det är en myt att dagens samhälle bara gillar enkla budskap. När

klimatforskaren Johan Rockströms sommarpratade på radion blev det det allra mest lyssnade och delade den här säsongen. Där berättade han vad forskarna är överens om: att vi människor absolut måste lyckas hålla jordens uppvärmning så långt under 2 grader som möjligt och att det kräver att klimatutsläppen globalt är nere på noll redan långt före slutet av detta århundrade. Världen måste säga hej då till alla fossila bränslen. Den utmaningen är inte enkel, men den är faktiskt möjlig. I december samlas världens ledare i Paris för att enas om ett nytt klimatavtal. Det ska vara rättvist, ambitiöst och bindande för alla länder. Jag och flera andra ministrar från regeringen träffar nu under hösten ledare från andra länder för att göra det Sverige kan för att det här avtalet tas i hamn. Det finns ett globalt momentum just nu. Europa har tidigare stått ensamma om robusta klimatlöften. Men nu finns övertygelsen att världens ekonomier faktiskt har allt att tjäna på ett starkt klimatarbete, från det kinesiska kommunistpartiet till den amerikanska presidenten. Ja självaste påven har blivit klimataktivist. Så momentum finns, och jag är övertygad att vi kan lyckas med ett nytt globalt klimatavtal i Paris. Världens klimatarbete är ännu inte tillräckligt starkt för att klara målen. Därför ser jag inte Paris som mållinjen utan startskottet och en ram inom vilken ambitionerna i ländernas klimatarbete hela tiden måste höjas tills de fossilfria lösningarna helt tagit över. Sveriges linje i förhandlingarna är tydlig: Vi ska visa globalt ledarskap genom att ta ansvar på hemmaplan. Alla länder ska minska sina utsläpp och vi ska minska våra. Sverige ska gå före och bli en av världens första fossilfria välfärdsländer. Det är så vi tar ansvar, det är så vi bygger välstånd och det är så vi gör skillnad i världen! Regeringen har satt igång en klimatoffensiv för att minska utsläppen i Sverige. Rejåla satsningar som moderniserar tåg och vägtransporter, ger fler energieffektiva lägenheter, och mer energi från sol och vind. Inriktningen är tydlig: investeringar i ett klimatsmart samhälle stärker jobb och konkurrenskraft i Sverige samtidigt som det är drivkraften att få hela världen att minska utsläppen. För att på allvar nå målet om ett fossilfritt samhälle måste det bli lätt och lönsamt för alla att ta miljövänliga beslut, både i styrelserummet och i snabbköpet. Här kan många hjälpa till. Att erbjuda bra och klimatsmarta transporter är en viktig uppgift. Här gör städer som Uppsala en stor insats med cykelsatsningar, biogasbussar och planer på ny spårtrafik. Från staten krävs en helhjärtad insats för upprustning och utbyggd järnväg parallellt med satsningar för att allt fler bilar ska överge bensin och diesel. Alla måste kunna åka fossilfritt. Idag är det kö för att få den premie som finns vid köp av elbilar. Därför presenterade jag tidigare idag att regeringen skjuter till 132 nya miljoner redan i år för att som fler bilköpare ska välja el istället för bensin eller diesel. Samtidigt förlänger vi stödet

med nedsatta förmånsvärden för biogas- och elbilar så företagen väljer dessa framför de fossila alternativen. Så kan fler och fler transporter bli fossilfria. Sverige kan till 2030 ha en helt fossiloberoende transportsektor. Tillsammans ska vi göra det! Det väcker inte samma motstånd längre att ställa den fråga som Elon Musk gjorde i sin ungdom om att ersätta fossilbränsle med sol. Allt fler innovatörer löser bit för bit världens fossilberoende. Framtiden finns i nya smarta affärsmodeller som snabbar på omställningen samtidigt som de blir till nya exportframgångar och tryggar framtidens jobb.

Framtidens metaller kommer utvinnas ur svenska gruvors slagghögar och ur våra elektronikopor.

Framtidens plast kommer göras av träfibrer som växt i svenska skogar och blivit över vid skogsbruk, sågverk eller bruk.

Framtidens bränsle kommer kanske från alger odlade på Österlen.

Här handlar det inte om politiken eller näringslivet. Det handlar om vad politiken och näringslivet kan göra tillsammans. I kampen mot klimathotet måste alla se att de är delaktiga. Alla måste bli planetskötare, för att låna Johan Rockströms ord. Alla världens politiker, alla företagsledare, alla kommuner, alla familjer i hela Sverige. Rockström berättade i sitt sommarprogram att han som en påminnelse om ansvaret som planetskötare numera har en blågrön glaskula i fickan liknande vår planet. De av er som också vill påminna er om att ni är de som sköter den här planeten, till er finns glaskulor att ta med er härifrån. Glöm inte ert ansvar! Vi har en viktig höst framför oss. Att göra Sverige till ett öppet och varmt samhälle där det är bra att etablera sig som nyanländ, att bygga en av världens främsta kunskapsnationer och innovationscentra, och gå på offensiven för att stoppa klimatförändringarna är stora uppgifter. Jag vet att vi kan klara det om vi samarbetar. Ensam är liten men ett samhälle i samarbete kan åstadkomma det som krävs. Jag vill att vi hösten 2015 möter varandra med kärlek och respekt. Låt oss byta misstänksamhet mot nyfikenhet på varandra. Kanske är det i höst er familj blir fadder eller kontaktperson till en ensamkommande tonåring, du som coachar fotbollslaget gör så att fotbollsglädjen blir tillgänglig för ännu fler eller du som chef upptäcker att arbetskraften du söker finns närmre än du trott. Glöm inte att hur Sverige blir och vilken värld vi skapar beror på vad vi gör och hur vi möter varandra. Tack för att ni lyssnat!

Taggar

2010-tal, 2015, Kvinna, Miljöpartiet, Politiska tal, Sommartal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/asa-romson-sensommartal-2015>